

MODERNIZACJA SŁUŻB MUNDUROWYCH. WZROST WYNAGRODZEŃ KOSZTEM NOWEGO SPRZĘTU [ANALIZA]

Niemal rok temu parlament jednomyślnie przyjął ustawę ustanawiającą 4-letni program modernizacji służb mundurowych. Dzięki niemu ma dojść do unowocześnienia wyposażenia i sprzętu wykorzystywanego przez funkcjonariuszy, budowy nowych i modernizacji eksploatowanych obiektów oraz zwiększenia wynagrodzeń. To kolejny program wspierający służby mundurowe uchwalony w przeciągu ostatnich dziesięciu lat.

Szybkie prace legislacyjne nad Programem modernizacji służb mundurowych

W czerwcu 2016 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji upubliczniło projekt ustawy o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2017-2020”. Gospodarzem projektu został wiceminister Sebastian Chwałek, który był odpowiedzialny za przeprowadzenie konsultacji społecznych i międzyresortowych. 25 listopada 2016 r. do Sejmu wpłynął gotowy projekt ustawy, który był procedowany niezwykle szybko. Już 14 grudnia 2016 r. doszło do jednomyślnego uchwalenia nowego aktu prawnego, a Prezydent podpisał ustawę 21 grudnia 2016 r. Weszła w życie 1 stycznia 2017 r. Ustawa z 15 grudnia 2016 r. o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2017-2020” (dalej „Program”) to kontynuacja przedsięwzięcia w zakresie modernizacji służb mundurowych, które zostało zainicjowane przez ustawę z 12 stycznia 2007 r. o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2007-2011” przygotowaną przez rząd Jarosława Kaczyńskiego.

Czytaj też: [Błaszczak: zakupy dla mundurowych. Pojazdy, kamery, drony](#)

Nowy Program pociągnął za sobą przyjęcie przepisów wykonawczych. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej wydał decyzję nr 12 z 17 lutego 2017 r., w myśl której wyznaczył sześciu dyrektorów do realizacji i monitorowania przedsięwzięć związanych z wdrażaniem Programu w Państwowej Straży Pożarnej. Z kolei na mocy decyzji nr 42 z 1 marca 2017 r. Komendant Główny Policji zobowiązał Dyrektora Biura Spraw Wewnętrznych KGP do sprawowania nadzoru nad czynnościami realizowanymi przez funkcjonariuszy kierowanego przez niego Biura, w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania nieprawidłowości dotyczących realizacji zadań związanych ze stosowaniem w Policji przepisów ustawy ustanawiającej Program.

Dodatkowe środki dla formacji mundurowych

Zgodnie z ustawą wdrożenie Programu ma na celu poprawę skuteczności i sprawności działania Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu. Program ma doprowadzić do stworzenia warunków sprzyjających realizacji ustawowych zadań wskazanych formacji

przez modernizację infrastruktury, sprzętu i wyposażenia, wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń funkcjonariuszy oraz zwiększenie konkurencyjności wynagrodzeń pracowników cywilnych tych formacji. Ogólna kwota wydatków na realizację Programu wyniesie niemal 9,2 mld zł, co oznacza istotny wzrost w stosunku do programu z 2007 r., którego realizacja kosztowała 6,3 mld zł. W ramach wskazanej kwoty 5,47 mld zł będą stanowiły środki ujęte w budżetach poszczególnych formacji (w ramach limitu wydatków ujmowanego corocznie w ustawach budżetowych), a kwota 3,72 mld zł będzie stanowiła dodatkowe (zewnętrzne) środki ujmowane w ustawach budżetowych na lata 2017–2020, w odpowiedniej rezerwie celowej.

Czytaj też: [400 mln zł z budżetu obronnego dla służb MSWiA w 2018 r. Jest zgoda Sejmu](#)

Na największe wsparcie może liczyć Policja, która w ramach Programu otrzyma 5,99 mld zł (dla porównania 4,46 mld zł w ramach programu z 2007 r.). Państwowa Straż Pożarna otrzyma 1,7 mld zł (wcześniej 870 mln zł), Straż Graniczna 1,27 mld zł (wcześniej 901 mln zł), a Biuro Ochrony Rządu 203 mln zł (wcześniej 71 mln zł). W trakcie realizacji Programu Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji będzie miał możliwość dokonywania zmian w podziale kwot wydatków na realizację przedsięwzięć w ramach poszczególnych formacji, jak również przenoszenia kwot wydatków przewidzianych na realizację Programu pomiędzy nimi i między przedsięwzięciami. To ma zapewnić odpowiednią elastyczność w przypadku gdyby któryś projekt zyskałby na przestrzeni lat wyższy priorytet.

Program obejmuje szeroki zakres projektów

Zakres Programu obejmuje realizację szeregu przedsięwzięć:

- 1) inwestycje budowlane;
- 2) zakupy wyposażenia formacji w zakresie sprzętu:
 - a) transportowego,
 - b) uzbrojenia i techniki specjalnej,
 - c) informatyki i łączności;
- 3) zakupy wyposażenia osobistego i ochronnego funkcjonariuszy;
- 4) wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń funkcjonariuszy przez podwyższenie wielokrotności kwoty bazowej stanowiącej przeciętne uposażenie funkcjonariuszy i zróżnicowanie struktury oraz wielkości uposażeń funkcjonariuszy;
- 5) zwiększenie konkurencyjności wynagrodzeń pracowników cywilnych formacji przez dokonanie określonych w Programie podwyżek.

Modernizacja Policji

W przypadku Policji najwięcej pochłonie wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń funkcjonariuszy. Wzrost wynagrodzeń będzie kosztował 2,27 mld zł. Pierwsza podwyżka nastąpiła od 1 stycznia 2017 r., a kolejna jest zaplanowana od 1 września 2019 r. W latach 2017–2020 uposażenie policjantów wzrośnie o 13,3% w stosunku do 2016 r., czyli o 609 zł. Obecnie średnie uposażenie policjanta w 2. grupie szeregowania (łącznie w Policji jest 15 grup szeregowania) wynosi 2830 zł netto (stan na czerwiec 2017 r.).

Druga najdroższa pozycja Programu dotyczy budowy nowych, zakończenia budowanych aktualnie oraz przebudowy i rozbudowy eksploatowanych obiektów (komisariatów, komend, strzelnic, obiektów szkolno-dydaktycznych). Koszt tych przedsięwzięć wyniesie 1,59 mld zł. Na wymianę sprzętu informatycznego i łącznościowego (m.in. modernizacja mobilnego dostępu do systemów informacyjnych) Policja wyda 655 mln zł. Zakupy sprzętu transportowo-lądowego i lotniczego

pochłoną 624 mln zł. Policja pozyska nowe śmigłowce wielozadaniowe oraz obserwacyjno-patrołowe.

Fot. KG Policji

W Programie przewidziano 599,6 mln zł na zwiększenie konkurencyjności wynagrodzeń pracowników cywilnych pracujących w Policji. Łączne podwyżki ich pensji wyniosą 597 zł na osobę, co stanowi wzrost o 19% w stosunku do 2016 r.

Na zakupy środków transportu lądowego Policja przeznaczy około 520 mln zł. To ma pozwolić na wymianę ponad 2400 pojazdów (z 22 tys. użytkowanych), z tego około 1500 samochodów osobowych oznakowanych i nieoznakowanych, samochodów osobowo-terenowych, furgonów i pojazdów specjalistycznych. Zakupy rozpoczęły się jeszcze przed przyjęciem Programu. W grudniu 2016 r. Policja w drodze przetargu przeprowadzonego przez Komendę Wojewódzką w Poznaniu kupiła za 16,5 mln zł 100 dużych radiowozów Volkswagen T6, które trafią do jednostek w całym kraju. W maju 2017 r. Policja rozstrzygnęła warty 27 mln zł przetarg na 140 nieoznakowanych radiowozów i wybrała BMW 330i xDrive, które pokonało Volkswagena Passata i Skodę Superb. Do 30 listopada 2017 r. do służby wejść miało pierwsze 40 pojazdów, a pozostałych 100 – do 20 października 2018 r. W październiku 2017 r. Policja nabyła w drodze przetargu niemal 300 nowych radiowozów marki Opel Astra V generacji, która pokonała Kię Cee'd. Wejść miały one do służby do końca listopada 2017 r.

Czytaj też: [Trzy nowe śmigłowce dla Policji](#)

Na sprzęt w zakresie uzbrojenia i techniki specjalnej Policja przeznaczy 76,9 mln zł. Plan zakupów obejmuje m.in. pozyskanie około 10 tys. nowoczesnych pistoletów samopowtarzalnych z amunicją 9 mm o zwiększonej sile ognia. Zastąpią one przestarzałe pistolety P-64 i P-83. Zakupy wyposażenia osobistego i ochronnego funkcjonariuszy pochłoną 173 mln zł (m.in. 30 tys. kamizelek kuloodpornych oraz 9 tys. hełmów i kasków).

Modernizacja Państwowej Straży Pożarnej

Podobnie jak w przypadku Policji w ramach Programu dla Państwowej Straży Pożarnej najwięcej

pochłonie wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń funkcjonariuszy, które będzie kosztowało 719,3 mln zł. W latach 2017–2020 ich pensje wzrosną łącznie o 609 zł, tj. o 13,6% w stosunku do 2016 r.

Druga najdroższa pozycja w Programie to inwestycje budowlane, których koszt wyniesie 396,2 mln zł. Dzięki środkom z Programu ma dojść m.in. do rozbudowy poddasza budynku Komendy Głównej PSP na potrzeby Stanowiska Kierowania Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej i Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności, przebudowy budynków w Szkole Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie i w Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie. Ponadto PSP chce kontynuować budowę Szkolnego Poligonu Szkoły Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu. PSP chce też dofinansować ponad 1300 inwestycji z dotacji dla jednostek włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego oraz z dotacji dla Ochotniczych Straży Pożarnych.

Czytaj też: [Straż Pożarna szuka robotów](#)

W ramach Programu dojdzie także do zakupów sprzętu transportowego, co będzie kosztowało 302,5 mln zł. Państwowa Straż Pożarna eksploatuje obecnie ponad 5500 samochodów. Dzięki środkom z Programu w latach 2017–2020 PSP chce wymienić 120 wozów. Chodzi głównie o pozyskanie średnich samochodów ratownictwa technicznego, ciężkich samochodów ratowniczo-gaśniczych oraz samochodów specjalnych z podnośnikiem hydraulicznym i drabiną mechaniczną. PSP planuje też zakup 400 ciężkich i średnich samochodów ratowniczo-gaśniczych i specjalnych oraz dofinansowanie zakupu 136 pojazdów tego typu dla Ochotniczych Straży Pożarnych.

Fot. PSP

Kolejna pozycja w Programie to dodatkowe środki na wyposażenie osobiste i ochronne funkcjonariuszy, których wysokość sięgnie 122,9 mln zł. Dzięki środkom z Programu ma dojść do zakupu około 35 tys. ubrań specjalnych i specjalnych lekkich. Ponadto Program przewiduje dofinansowanie z dotacji dla Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego zakupu około 20 tys. wskazanych ubrań oraz pozyskanie 7 tys. ubrań i ubrań specjalnych dla jednostek OSP.

Zakupy sprzętu informatyki i łączności pochłoną 70,1 mln zł. Pieniądze zostaną przeznaczone m.in. na budowę cyfrowych systemów łączności i modernizację istniejących rozwiązań radiokomunikacyjnych, budowę i modernizację infrastruktury teleinformatycznej, systemów IT ze szczególnym uwzględnieniem systemów dyspozytorskich stanowisk kierowania.

Wydatki na zakupy sprzętu techniki specjalnej wyniosą 65,4 mln zł. Planowane zakupy będą obejmowały m.in. doposażenie szkół Państwowej Straży Pożarnej w fantomy, zestawy do szkoleń i recertyfikacji uprawnień z pierwszej pomocy, zestawy hydrauliczne narzędzi ratowniczych oraz doposażenie poligonów w szkołach w sprzęt ratowniczy.

Program przewiduje 46,8 mln zł na zwiększenie konkurencyjności wynagrodzeń pracowników cywilnych dla Państwowej Straży Pożarnej. Łącznie podwyżki pensji wyniosą 597 zł na osobę, co stanowi wzrost o 17,6% do 2016 r. Pierwsza podwyżka miała miejsce 1 stycznia 2017 r., kolejna jest planowana od 1 stycznia 2019 r.

Modernizacja Straży Granicznej

W przypadku Straży Granicznej największa pula środków Programu również zostanie przeznaczona na wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń funkcjonariuszy. Budżet państwa przeznaczy na ten cel 341,6 mln zł. W latach 2017–2020 przeciętna pensja funkcjonariuszy SG wzrośnie łącznie o kwotę 609 zł, czyli o 13,1% w stosunku do 2016 r. Pierwsza podwyżka miała miejsce 1 stycznia 2017 r., kolejna jest planowana od 1 stycznia 2019 r.

Druga najkosztowniejsza pozycja Programu w stosunku do SG to inwestycje budowlane, których koszt sięgnie 302,5 mln zł. Pieniądze zostaną przeznaczone m.in. na budowę nowych, zakończenie kontynuowanych oraz przebudowę i rozbudowę obiektów użytkowanych przez funkcjonariuszy SG. Dojdzie też do rozbudowy strzelnic, wymiany (modernizacji) uzbrojenia terenu, sieci grzewczych i sanitarnych. Ponadto za pieniądze z Programu zostaną przebudowane areszty oraz inne obiekty w strzeżonych ośrodkach dla cudzoziemców.

Program obejmuje też środki na sprzęt informatyczny i łączności w kwocie 300,6 mln zł. SG przeznaczy nowe środki m.in. na wzmocnione terminale do mobilnej odprawy granicznej, budowę, rozbudowę i modernizację systemów informatycznych, telekomunikacyjnych, teleinformatycznych i radiokomunikacyjnych, systemów i baz danych, węzłów teleinformatycznych oraz Systemu Informacyjno-Statystycznego dla obywateli. Straż Graniczna pozyska też pojazdy obserwacyjne, które zostaną skierowane na zewnętrzną oraz wewnętrzną granicę UE. Dzięki pieniądzą z Programu będzie też możliwa modernizacja systemów optoelektronicznych wież obserwacyjnych, każdy system znajdujący się na wieży będzie wyposażony m.in. w chłodzoną kamerę termowizyjną, kamerę światła dziennego i dalmierz laserowy oraz systemy i urządzenia pomocnicze.

Czytaj też: [Polskie granice wzmocnione detektorami sejsmicznymi? \[ANALIZA\]](#)

Straż Graniczna chce też zakupić sprzęt transportowy za 130,3 mln zł. SG użytkuje obecnie ponad 2,8 tys. pojazdów. Około 15% z nich zostało zakupionych w 2001 r. i to one będą wymienione w pierwszej kolejności. SG kupi też ponad 700 pojazdów, głównie samochodów patrolowych i terenowych, mikrobusów i autobusów, pojazdów specjalnych i do przewozu osób zatrzymanych, samochodów ciężarowych, ambulansów medycznych oraz motocykli i skuterów śnieżnych.

SG chce też pozyskać za pieniądze z Programu lekki śmigłowiec jednosilnikowy z nowoczesnym systemem obserwacji lotniczej średniego zasięgu oraz doposażyć użytkowany śmigłowiec i samolot w nowoczesne systemy obserwacji lotniczej średniego zasięgu. SG zainwestuje też w nowy sprzęt techniki morskiej i pozyska jednostki interwencyjno-pościgowe (w tym bezkabinowe) do działań

morskich. Ponadto planuje zakup siedmiu jednostek pływających (w tym kabinowych), m.in. dla grup kontrolnych oraz dla bezpiecznego transportowania grup funkcjonariuszy realizujących czynności kontrolne na pokłady jednostek naruszających przepisy.

Lornetka termowizyjna Sophie na wystawie wyposażenia Straży Granicznej. Fot. M.Dura

Program przewiduje również zwiększenie konkurencyjności wynagrodzeń pracowników cywilnych Straży Granicznej, co pochłonie 84,96 mln zł. Łącznie podwyżki wynagrodzeń pracowników wyniosą 597 zł, co stanowi wzrost o 18,9% do 2016 r. Pierwsza podwyżka miała miejsce 1 stycznia 2017 r., kolejna jest planowana od 1 stycznia 2019 r.

Zakupy wyposażenia osobistego i ochronnego funkcjonariuszy SG pochłoną 60,6 mln zł. Pieniądze zostaną przeznaczone głównie na wymianę hełmów i kamizelek kuloodpornych, masek przeciwgazowych i odzieży ochronnej specjalistycznej.

Z kolei zakupy sprzętu uzbrojenia i techniki specjalnej zostanie przeznaczone 46,98 mln zł. SG kupi przede wszystkim ponad 6 tys. pistoletów samopowtarzalnych, karabinków i pistoletów maszynowych, celowników holograficznych lub kolimatorowych, gogli i okularów noktowizyjnych oraz nowoczesnych lornetek.

Modernizacja Biura Ochrony Rządu

W przypadku Biura Ochrony Rządu najwięcej środków z Programu zostanie przeznaczone na inwestycje budowlane, które pochłoną 56,5 mln zł. Pieniądze zostaną skierowane na realizację przebudowę i rozbudowę obiektów wykorzystywanych przez BOR, budowę sieci wodno-kanalizacyjnej i nowej linii zasilania strzelnicy. Ponadto BOR (SOP) planuje remonty budynków (w tym warsztatów) wraz z rozbiórką i utylizacją infrastruktury paliwowej oraz remonty obiektów specjalnych.

Na drugim miejscu znajduje się wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń funkcjonariuszy BOR (SOP), które pochłonie 49,3 mln zł. W latach 2017–2020 przeciętna pensja wzrośnie łącznie o kwotę 609 zł, czyli o 12,7% wobec 2016 r.

Na sprzęt transportowy BOR wyda 42,8 mln zł. Biuro chce kupić ponad 90 samochodów różnego rodzaju (przeznaczenia), w tym samochody reprezentacyjne osobowe, opancerzone, ochronne oraz inne pojazdy obsługowe.

Program pozwoli na zakupy uzbrojenia i sprzętu techniki specjalnej na kwotę 25,3 mln zł. Pozwoli to na wprowadzanie sprzętu nowej generacji, w tym najnowocześniejszy sprzęt detekcyjny. BOR chce też pozyskać m.in. aparaty powietrzne, ciężkie ubrania gazoszczelne, podręczne systemy do pobierania prób biologicznych z powietrza, spektrometry do analizy ciał stałych i cieczy, identyfikacji substancji narkotycznych oraz promieniowania gamma. BOR chce też nabyć m.in. laboratorium mobilne, wykrywacze i testy materiałów wybuchowych, urządzenia RTG do kontroli bagażu, sygnalizator progowy oraz wyposażenie punktów kontroli pirotechnicznej.

Wyposażenie osobiste i ochronne funkcjonariuszy BOR (SOP) pochłonie 16,4 mln zł. BOR pozyska m.in. około 400 pistoletów, pistoletów maszynowych i karabinków szturmowych (wraz z niezbędnym ukompletowaniem), około 1 tys. zintegrowanych kamizelek kuloodpornych ciężkich i lekkich kamuflowanych, hełmów kuloodpornych, tarcz balistycznych, sprzętu noktowizyjnego, oraz detektorów promieniowania.

Czytaj też: [Biuro Ochrony Rządu chce kupić nowe umundurowanie dla funkcjonariuszy](#)

Zwiększenie konkurencyjności wynagrodzeń pracowników cywilnych Biura Ochrony Rządu pochłonie 7,3 mln zł. Łącznie podwyżki wynagrodzeń wyniosą 597 zł, co stanowi wzrost o 15,4% wobec 2016 r. Pierwsza podwyżka miała miejsce 1 stycznia 2017 r., kolejna jest planowana od 1 stycznia 2019 r.

Wydatki na sprzęt informatyczny i łącznościowy wyniosą 5,5 mln zł. Środki zostaną przeznaczone na zakup radiotelefonów nasobnych cyfrowych, stacji roboczych, rozbudowę i modernizację systemu, serwerów, urządzeń wielofunkcyjnych i drukujących, w związku z rozbudową i modernizacją systemów niejawnych, rozbudowę instalacji techniki ochronnej oraz zakładanie nowych instalacji w obiektach podlegających ochronie BOR, a także zakup urządzeń modernizujących infrastrukturę sieciową.

Program skupia się na wynagrodzeniach

Program modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2017-2020 skupia się na podwyżkach wynagrodzeń dla funkcjonariuszy i pracowników cywilnych poszczególnych formacji, a nie na modernizacji i zakupach nowego sprzętu. Z kwoty 9,2 mld zł przeznaczonej na Program około 4,2 mld zł pochłoną wzrosty pensji, które również są konieczne z uwagi na ich niską konkurencyjność na rynku pracy. Niemniej potrzeby w zakresie nowego sprzętu, systemów informatycznych i łącznościowych są bardzo duże i stale rosną. Kwota 5 mld zł rozłożona na kilka lat i cztery formacje może okazać się niewystarczająca, by dokonać skoku jakościowego w zakresie wykorzystywanego wyposażenia. Z pewnością modernizacja Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu, które niebawem ma zostać przekształcone w Służbę Ochrony Państwa, będą wymagały poszukiwania przez rząd dalszych środków finansowych, by mogły one należycie wykonywać postawione przed nimi zadania. Dla porównania, Program Modernizacji Technicznej Sił Zbrojnych RP pochłonie jedynie w 2018 r. 10,425 mld zł, czyli o 1,227 mld zł (+13,3%) więcej niż w 2017 r. Policja, Państwowa Straż Pożarna, Straż Graniczna i Biuro Ochrony Rządu w najbliższej przyszłości nie będą mogły liczyć na wsparcie tego rządu.

Wojciech Pawłuszko